

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Заступника Председника Министарског Савета, Министра Унутрашњих Дела, одликовати:

за секретара прве класе начелства округа моравског Радомира Гаталовића, секретара исте класе начелства округа крушевачког, по службеној потреби;

за секретара друге класе начелства округа крушевачког Димитрија Протића, секретара исте класе начелства округа моравског, по службеној потреби; и

за секретара треће класе начелства округа ужичког Михаила Павловића, полицијског писара прве класе среза ратинског.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 4. јула 1911. године, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О УВРЕДИ И КЛЕВЕТИ

од
Др. Томе Живановића

(НАСТАВАК)

Чињенице, из којих може произићи увреда су лимитативно набројане, јер се вели „из форме... или из опстојатељства“. Из садржине изјаве се према томе не може извести увреда¹⁾. Из речи „или“ излази да увреда мора произаћи или само из форме изјаве или само из околности, под којима је ова учињена, а не делимично из форме, делимично из околности²⁾.

Но да би изјављивач био кривац, и према томе кривично одговарао за увреду, која произлази из форме изјаве или из околности, под којима је она учињена, потребна је поред умишљаја и намера

вређања, т. ј. потребно је, да се је критиковало, опоменуло, укорило у цели, да се нанесе увреда. Ово је изрично наглашено од законодавца („у колико се не би... вређајуће намерење извести могло“). За умишљај је пак потребна свест, да је форма изјаве омаловажавајућа, одн. да је изјава учињена под омаловажавајућим околностима.

§ 103. ал. к. з. садржи сличну одредбу. У њему је реч, као што се је видело о увреди и клевети државног звања. Ал. 2. гласи: „Но јавно усмено или писмено излагање недостатака и погрешака каквог закона, уредбе или наредбе или пресуда или рецења судијских, као и научно претресање и критицирање ових, не подлежи казни, у колико се не би из форме изражаја вређајућа намера обелодањавала“. Као што се види, ова се одредба за разлику од § 214. односи само за јавну увреду, и у њој се наводи само „форма изражаја“ а не и „опстојатељства“.

Одредбе §§ 103. и 214. су укинуте законом шт. (чл. 58.), те не важе за критике, опомене и укорне учињене путем штампе.

§ 19. Увреда и Клевета у Пројекту Казненог Законика од 1910 год.

О увреди и клевети се говори у 24. глави Пројекта, чији је наслов: „Злочини против части“:

§. 216.

„Ко јасно увреди речима какво физичко или правно лице, казниће се новчано до 1000 динара или затвором до 6 месеци.

Ако је увреда учињена делом или путем штампе, казниће се новчано до 2000 динара или затвором до годину дана“.

Као што се види, у овом § се помиње само увреда учињена речима, делом и путем штампе. Излази према томе, да

¹⁾ Међу немачким писцима је спорно, да ли је потребна ова намера (в. *Olshausen* § 193, 14, *Frank* § 192), али то је зато, што немачки законодавац не захтева изрично намеру. У § 193 се вели: „у колико постојање увреде не произлази из форме изјаве или из околности, под којима се је она догодила“. Овако исто и § 154 пруског к. з.

није увреда изјава омаловажавања учињена знацима и представљањем у слици (т. зв. симболичке инјурје). И § 213 к. з. као што се је видело, не помиње, те смо принуђени подвести их под „дело“, и ако је то и сувише усиљено тумачење овог израза. По то тумачење не би било допуштено код § 216 прој., јер се увреда „делом“ сматра као тежа врста увреда, а као таква се може сматрати само увреда учињена „делом“ у ужем смислу те речи (в. § 6. § А.), т. ј. нападом на тело, а не и увреда извршена знацима (гестом) или представљањем у слици. Редактор се је угледао на § 108 швајц. прој., али овај не сматра увреду „делом“ као тежу врсту увреде.

Пасивна способност за увреду призната је и правним лицима. Раније (§. 3.) је изложено, да је треба признати свим колективним лицима без разлике.

§. 217.

„Ако је ко својим непристојним понашањем или кажњивом радњом дао другом непосредан повод, да га овај увреди, увредилац се може извинити од казне“.

Ова одредба је узета из швајцарског пројекта (§ 108 ал. 2). Она је потпуно умесна, али је неправилно захтевати „кажњиву радњу“: ова одредба је умесна и за случај аргументарне радње, која није кривично дело, за коју се дакле не може казнити. Сем тога неумесно је захтевати „непосредан“ повод. Довољно је, да је на непристојно или противправно држање одмах (т. ј. за време раздражења) увредом одговорено, а да ли је оно држање непосредан повод за увреду или посредно, готово је немогуће утврдити. То је смисао и § 326 ал. 2 аустријског као и § 108 ал. 2 швајцарског пројекта (вели „непосредно“ повод дао, а не „непосредан повод“).

§. 218.

„Ако је увређени увреду повратио и ако повраћена увреда није много већа од нанете увреде, могу се обе стране извинити од казне“.

Овде је предвиђена реторзија или компензација, али је предвиђен неумесно

¹⁾ Уп. *Oppenhof* § 193, 27. *Kronecker* 531.

²⁾ Уп. *Oppenhof* § 193, 27.

један случај. На име кад је позраћена увреда „многа“ већа од нанете, треба суду дати право, да првог увредноца може од казне извинити, јер разлога за давање тог права суд у случају, кад повраћена увреда није многа већа, постоји у толико пре у наведеном случају.

§ 219.

„Ко за физичко или правно лице износи или проноси штогод неистинито, што части и угледу или привредном кредиту овога може шкодити, казниће се као клеветник затвором до годину дана.

Ако је ово писмено јасно или путем штампе, учинилац ће се казнити затвором до 18 месеци.

У оба случаја осудиће суд по свом уверењу клеветника и на повчану накнаду до 5000 динара у корист оклеветаног лица, ако ово тражи накнаду штете.“

Уместо је, што се по угледу на норвешки к. з. у ал. 1., где се дефинише клевета, вели „штогод“, а не „дело“ као у § 210 к. з. (в. §).

Поред „части и угледу“ вели се и „привредном кредиту“. То значи, да се овај не сматра као саставни део части, а кад је тако, онда повреда истог није клевета, већ кривично дело против имовине, те се у овом § не би о томе требало говорити. Кад се овде ипак о томе говори, онда се је у контрадикцији, јер се тиме, што се у § 219 говори о привредном кредиту „наглашава“, да се повреда истог сматра као кривично дело против части, док се с друге стране противстављањем истог части и угледу наглашава, да он није саставни део части.

Поред „части“ вели се, по угледу на француски Закон о Штампи и чл. 22 нашег з. о шт., још и „угледу“. Видело се је међутим, да је ово нетачно. Част и углед нису две различне ствари, већ је углед само спољни рефлекс (унутарње части, њено налицје дакле, и познат је под именом „спољне“ части.

Уместо је, што се вели у ал. 1 може шкодити. Тиме се наглашава, да је клевета кривично дело угрожавања, а не повреде части, као што би изашло из § 210 к. з.

У ал. 2 вели се „јавно или путем штампе“. Изношење и проношење међутим путем штампе је такође јавна клевета, то је противречно поред „јавно“ и „путем штампе“.

§ 220.

„Ко критикује научна, вештачка или занатска дела или учини какво изјашњење ради вршења или одбране каквог права или ради заштите оправданих интереса; али ко опомене или укори као старији свог млађег или учини службену дојаву или као чиновник да своје мишљење о њиховој ствари, па при томе употреби какав увредљив израз, казниће се због ове увреде само тада, ако се из форме израза или околности, под којима је учињен, може утврдити намера за вређање части извесног лица.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

„ПОЛИЦИЈСКА ТЕХНИКА“

У „Полицијском Гласнику“ последњих година било је више пута говора о D-г Рајсу, професору полиције на универзитету у Лозани, а и многе његове стручне ствари преведене су и публиковане у овом листу. Шта више, у прошлој години „Полицијски Гласник“ имао је част да публикује и један оригиналан рад г. Рајсов о „судској фотографији“¹⁾

У 42. и 43. броју „Полицијског Гласника“ за прошлу год. ми смо у чланцима „Полицијска Техника на универзитету у Лозани“ упознали, укратко, читаоце са суштином ове најновије гране науке и начином њеног изучавања у Лозани, а сада сматрамо за дужност да их упознамо са најновијом и до данас најпотпунијом књигом о овој ствари, коју је г. Рајс публиковао априла месеца ове год. под насловом: „Manuel de police scientifique (thechnique)“ и у Лозани и у Паризу. Ово је само прва свеска његовог великог и систематског дела о „Полицијској Техници“ на коме ради већ годинама, и од кога је у овој свесци публиковао готово најважније одељке — оне о крађи и убиствима.

Ретка је стручна књига која је толико заинтересовала стручњаке и за врло кратко време постигла толике успехе као што је то случај са г. Рајсовом „Полицијском Техником“, која већ и самим својим насловом мора заинтересовати сваког полицијског и судског органа. Готово сви страни стручни листови донели су о њој најласкавије оцене, а познати D-г Стокис, судски лекар и полицијски вештак у Лијежу вели за њу да је „прави саоменик подигнут полицијској науци.“²⁾ И доиста, не зна се шта је важније и интересантније у овој књизи, почев од предговора па до краја. Већ сам тај факт што јој је предговор написао добро познати и чувени управник париске полиције г. Лепин најбоља је гаранција о њеној ваљаности. Ево шта г. Лепин вели:

„Полиција је административни организам, чија је дужност одржање реда, заштићавање поштених људи од свију злочиначких предузећа и обезбеђење унутрашње државне сигурности. Ово су њене битне атрибутције, којима су у појединим варошима и земљама придодате и неке споредне с обзиром на њихову тесну везу са првима, као што су: игијена и чистоћа, надзор над трговима и пијацама, јавни саобраћај и т. д.

Њена је мисија, пре свега, да спречи кривична дела, или бар да знаће њихове извршиоце и стави их на расположење правосуђу. Посао тежак и деликатан у времену, у коме је благодет нарави и обичаја парализала прогресивно репресију све већом применом благих и филантропских кривичних закона; у коме је, како изгледа, брига о давању гаранција кривцима учинила да се заборави на гаранције које заслужују поштени људи.

1) Види 40 и 41 број „Полицијског Гласника“ од прошле године.

2) Revue de Droit penal et de Criminologie, св. за јуни.

Али прогрес криминалитета има и других узрока а не само слабост друштва које је, изгледа, само себе напустило.

Увећавање јавног богаства изазива у толико већој мери дрскост злочинаца, у колико је плен лакши и добитак обилнији: модерни проналасци допустили су им, да у многим случајевима усаврше начин свога рада употребом научних проналазака.

Полиција би далеко заостала од свог задатка да није и она, тако исто, позвала науку у помоћ. Створене су методе идентификације, а фотографија, примењена на судске констатације, постала је, захваљујући г. Бертилону, драгоцен помоћник полиције.

Није то, међутим, само ова једна грана научне полиције, која је предмет г. Рајсовог интересантног рада. Чувени специјалиста ставио је себи у задатак да опише оно, што је Балзак назвао *асихологијом злочинца*.

Изучавати специјалне обичаје, прошлост, дневни и ноћни живот, љубав, навике и укусе, склоности и пороке овог опасног антропоида, био је циљ г. Рајсов, а за његово постигнуће има се захвалити стрпљивом посматрању факата и г. Рајсовој компетенцији, добро познатој у иностранству, у материји криминалне антропологије.

Његове монографије о убиствима и крађама обилују оригиналним обавештењима. Писац је, исто тако, претресао у свима њеним детаљима неиспрпну материју превара, и уз сваку категорију преступа означио помоћ, коју истражни чиновник може наћи у употреби Бертилових и других метода.

Књига г. Рајсова, оваква каква је, потпуно је савршен уџбеник практичне полиције, интересантна као роман, и тачна као научно дело: мени је задовољство да на њу скренем нарочиту пажњу стручњака“.

* * *

У уводу свога дела г. Рајс даје дефиницију Полицијске Технике, и повлачи разлику између ње и Криминалне Антропологије. Прва нам пружа могућност да откријемо извршиоце злочина и преступа помоћу научних метода истраживања и практичног изучавања злочинаца и злочина, док нас друга снабдева знањима, чисто теоријским, о злочинчевој личности са гледишта анатомског, биолошког и психолошког.

Сама садржина „Полицијске Технике“ подељена је на четири дела.

Први део посвећен је професионалним злочинцима, и садржи ове одељке:

- а). Злочинци у градовима и селима;
- б). Злочинци виших и нижих класа;
- в). Статистика затварања;
- г). Деца злочинци;
- д). Специјалисање професионалних злочинаца;
- ђ). Сугенери и проститутке;
- е). Педерастича;
- ж). Психологија професионалних злочинаца;
- з). Образовање злочиначких удружења и банди;

г). Живот злочинаца нижих друштвених класа;

ј). Спољашњост професионалног злочинца;

к). Тетовирање;

л). Злочиначки језик — арго, и

љ). Тајно злочиначко споразумевање.

Други део књиге говори о свим могућим врстама крађа и крадљиваца, као и о начинима и оруђима рада ових последњих. Поред овога, у овом одељку изложена су систематски и упустава за изналажење трагова крађа и крадљиваца, и идентификовање ових последњих помоћу оруђа, трагова ногу и отисака прстију. Све ово поткрепљено је многобројним примерима, махом из личне праксе г. Рајсове.

У главу о крађама г. Рајс уврштају и преваре, које назива „индиректним крађама“. Одељак овај обухвата, поред многобројних савремених превара, и прављење лажног новца.

У трећем делу „Полицијске Технике“ говори се о паљевинама и пожарима, а у четвртој о убиствима.

Г. Рајс дели сва убиства у ових пет категорија:

1. Убиства из користољубља;
2. Убиства церверзна;
3. Убиства пасионирана;
4. Убиства политичка;
5. Убиства нехагна;

У почетку овог дела г. Рајс говори о убицама у опште, а за овим прелази на сам начин истраге, који садржи ове одељке:

а). Мере које треба предузети на месту извршеног злочина пре доласка истражника;

б). Топографско изучавање места злочина;

в). Фотографисање места злочина;

г). Истраживање и фиксирање трагова на месту злочина (трагови оруђа, крви, ногу, прстију и т. д.).

д). Испитивање леша;

ђ). Оруђе и одело;

е). Разлика између убиства и самоубиства, и

ж). Черечење леша (*Dépeçage criminel*).

Многобројни практични примери и фотографије, који допуњују и објашњавају теоријско излагање ових одељака, веома су интересантни и од неоцењене користи за практичну примену изложених метода и принципа.

„Полицијска Техника“ у истини је прави уџбеник за познавање злочиначког света и успешно вођење полицијских и судских истрага, и ми је с тога најтоплије препоручујемо г. г. адвокатима и полицијским и судским чиновницима који се служе француским језиком. Цена јој је 10 динара, а може се добити у књижари „Payot et Cie, Lausanne, rue de Bourg, 1. или код *Felix-a Alcan-a* у Паризу, boulevard St. Germain, 108. Г. Г. полицијски чиновници могу ову књигу добити и преко уредништва „Полицијског Гласника“. Не би рђаво било, кад би се неко потрудио да „Полицијску Технику“ и на српски преведе.

Д. Ђ. Алимпић.

БЕЛЕШКЕ ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ ПО КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА

КРИТИЧКО ИЗЛАГАЊЕ

од

М. С. Ђуричића

члана Касаационог Суда

(НАСТАВАК)

18. Фалсификовање еснафског писма, ради бољег напредовања, треба подвести под наређење § 150 к. зак., а не под § 148. к. закона.

[Види противну одауку Касац. Суда од 29-IV-1910. год. № 5359.]

Н. Н. и Н. Н. оптужени су, што су у јуну 1906. г. фалсификовали мајсторско писмо, које је издано Н. Н. као војско-ледедерско право и споразумно у њему додали још и речи: „ликерцијско, шећерцијско, бозацијско“, у цели да би оптужени Н. Н. могао истим доказати да може упражњавати и такве радње. Првостепени суд подведе ову кривицу под наређење § 148. т. 2. к. закона и осуди оба оптужена по 6 месеци затвора. Ову пресуду одобрио је Апелациони Суд, пресудом свога I одељења од 13-I-1910. — № 182.

Пошто је ова пресуда по жалби оптужених и њиховог браниоца поништена од Касаационог Суда само у погледу тога, што су оптуженици били осуђени и на споредну казну губитка грађанске части, а таква се у овом случају, као што смо већ видели не може досуђивати, Апелациони Суд изрекао је другу пресуду, од 4-III-1910. под № 1116, која је у осталом идентична с ранијом, само што је сада изостала поменута споредна казна. Ову пресуду оснажио је и Касаациони Суд, решењем свога I одељења од 29-IV-1910. — № 5359.

По нашем нахођењу овај деликт погрешно је подведен под наређење § 148. т. 2. казн. зак., већ га је требало подвести под § 150. истог закона. Ово законско наређење обухвата не само лажне пасоше већ по последњем његовом ставу „и подобна преступлења (књигама служитељским (букварима) и другим исправама“.

Под овим другим исправама ваља овде подразумевати све такве исправе, којима је цел да се посведочи или утврди каква спрема или особина извесног лица за какав занат или радњу, дакле у опште случајеве, кад се фалсификовање врши у цели бољег напредовања или опстанка (*Zweck besseren Fortkommens*). А таква је баш и ова исправа — еснафско писмо — сведоџба о спреми и праву извесног лица да може упражњавати извесан занат.

Овде стоје и објективни и субјективни моменти за привилеговање деликта фалсификата и потпуно је умесно да се и ово дело стави под наређење поменутог § 150. казн. зак.

Место сваког даљег разлагања о овоме случају, ми упућујемо на пројекат нашег новог казног законика (в. § 189. т. г.) и наше мотиве за исти на стр. 449. и 455.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

О ИЗВРШЕЊУ КАЗНЕ.

(СВРШЕТАК)

в). Члан 4. зак. од 5. јуна 1875. одобрава редукцију четвртине осуђенима на више од три месеца затвора која издржавају своју казну у ћелијском затвору. А како се режим индивидуалног одвајања примењује пуноважно и на превентивни притвор, можемо се питати: да ли са гледишта рачуна урачунавања треба асимилovati превентивни притвор са затвором. Тако, кад је један осуђени на четири месеца затвора издржао три месеца превентивног притвора у ћелији, треба ли он одмах да буде пуштен из затвора? Пошто се превентивни притвор сматра као антиципирано извршење казне, то има еквиваленције између обе ове врсте затвора. Редукцијом четвртине треба дакле да се користи притворени који је осуђен.

Сва ова питања за наш кривични законик који не допушта законско урачунавање превентивног притвора немају практичног интереса, али се овде третирају ради потпуности, излажући систем законског урачунавања који је усвојио француски закон од 1892. и друга страна законодавства, која смо напред поменули.

После осуде на какву казну лишењем слободе, отвара се нов период превентивног притвора, који траје до дана кад је ова осуда постала извршена. Две хипотезе могуће су тада: или првостепени суд није ништа рекао у пресуди о урачунавању или је првостепени суд у пресуди специјалном и мотивисаном одлуком наредио: да се урачунавање превентивног притвора неће вршити у корист осуђеног.

I. У првом случају, т. ј. кад у пресуди првог суда није ништа речено о урачунавању, очевидно је да судећи једино по апелати оптуженог, апелациони суд не може одбацити бенефицију урачунавања, које је у овом случају законско и целокупно, јер би то значило овластити апелациони суд да преиначи пресуду противно интересу жалиоца. Ова се солуција могла оспоравати само за период превентивног притвора који се издржава после пресуде. Донста, изгледа да овај други део превентивног притвора који није постојао у моменту кад је први суд судио, није ни могао бити предмет оцене првог суда и да апелациони суд има право да одбаци урачунавање. Међу тим је највиши суд одбацио ову разлику и одлучио: да кад први суд није одузео окривљеноме бенефицију урачунавања, законско и целокупно урачунавање превентивног притвора постаје последица пресуде. Нема сумње да и апелациони суд има исто право оцене као и први суд о урачунавању превентивног притвора, али је питање кад он може то да употреби: онда кад суди једино по апелати оптуженог он то право нема јер би тада ишао на отежање положаја кривца

¹⁾ Garraud.

који се жали. Треба дакле да постоји и апелата државног тужиоца уз апелату окривљеног да би апелациони суд могао употребити против осуђеног своје право оцене иначе ситуација у погледу на урачунавање превентивног притвора остаће онако како је регулисана пресудом првог суда.

II. У случају кад је суд нашао специјалном и мотивисаном одлуком да се урачунавање неће вршити у корист осуђеног, треба правити разлику према томе на шта се осуђени решно према овој одлуци.

Ако осуђени акцентира осуду и не буде се жалио, трајање његове казне почиње да тече од момента у коме је она изречена. Апелата или жалба коју би могао изјавити државни тужилац и њен резултат, без утицаја су: она не може изменити положај осуђеног и спречити одбијање. Ако је сам осуђени изјавио жалбу против осуде и успео да смањи трајање казне урачунавање се врши неизбежно. У свима овим случајевима урачунавање је законско и обавезно, судија га је могао да одбаци само за период притвора који је претходио пресуди.

Али ако је осуђени, који је изјавио апелату или жалбу пропао са истом, улазимо у опште право. Две пропозиције резимирани ситуацију¹⁾. У принципу да би се одредио почетак казне треба прибегнути члану 23. и одлучити да ће то бити момент кад је осуђени буде издржавао на основу осуде која је постала извршна. Али да се не би применило урачунавање потребно је да одлука суда који суди по апелати или жалби то изрично каже, јер ако одлука о томе питању не говори ништа враћамо се општем праву члана 24. т. ј. законском и целокупном урачунавању.

Из овога се види да се у режиму законског урачунавања за овај други период превентивног притвора, који настаје од изречене осуде у погледу на урачунавање прави разлика према томе да ли је осуђени изјавио апелату или жалбу против осуде или није. Закон не даје повода никаквој тешкоћи, било кад осуђени није употребио правно средство, било кад је употребио само једно рекурсно средство. У првом случају, урачунавање је апсолутно обавезно. Мало је стало за тим је ли државни тужилац нападао осуду или није. Осуђени није крив за задржање извршења које проузрокују жалбе његовог противника. У другом случају, ма какво да је ово рекурсно средство, апелата, жалба касацији, треба разликовати случај успеха од случаја неуспеха осуђеног. Ако, по свом рекурсном средству, осуђени добије смањење казне, резултат ће бити исти као кад је акцентирао осуду. Урачунавање је обавезно за други период превентивног притвора. Ако пропадне, т. ј. не успе употребљујући правна средства против осуде, принцип законског урачунавања, али не обавезног, регулише други период као и први.

¹⁾ Све ове хипотезе односе се на систем француског закона од 1892.

Осим ових хипотеза у режиму законског урачунавања превентивног притвора могуће су још и друге ситуације: 1^о кад је осуђени употребио наизменце више рекурсних средстава против осуде; 2^о кад је одустао од своје апелате или жалбе коју је био изјавио. Ну, ми се нећемо упуштати у испитивање ових других случајева и њихових солуција јер је и ово што је доведе изложено довољно да покаже овај систем.

Превентивни притвор постао је од 1892. законски еквивалент казни лишењем слободе. Но, врши ли се урачунавање превентивног притвора чим је казна изречена или просто онда кад је осуда постала извршна? Практични интерес овога питања показује се онда кад трајање превентивног притвора износи управо онолико колико износи казна која се примењује у моменту изрицања осуде или кад се оно уравнива са њом за време рока или употребе рекурсног средства. Тако окривљени који је притворен три месеца, био је осуђен на два месеца затвора и у пресуди суд није одбацио урачунавање, или је био осуђен на четири месеца, но, по апелати није осуђено за време од четири месеца. Треба ли одмах пустити осуђеног чим се казна која је изречена, сматра као издржана, под условом да дође опет у притвор после процеса, ако одлука првог суда буде измењена? Или треба чекати да осуда постане извршна па да осуђени може да се користи урачунавањем?

Полазна тачка за дискусију о овоме питању налази се у овој напомени: да казнена одлука не може бити извршена пре него што постане извршна и свако рекурсно средство, било да је формирано или је просто могуће има за дејство да суспендује извршење осуде. Последица је урачунавања то да се превентивни притвор сматра као антиципирано извршење казне: али ова еквиваленција може бити само од дана кад је осуда постала дефинитивна. Члан 27. који поставља општи принцип одлучује доиста да трајање какве казне лишењем слободе почиње само кад је осуђени притворен на основу извршне пресуде. Урачунавање превентивног притвора почиње само почетак казне у натраг. Из тога треба закључити да стављању у слободу каквог притвореног не може имати места легално у колико он остаје окривљени, са тог разлога што је издржао казну која још није извршена постала.

Ово је солуција јако нападана. Наводили су да она не признаје главну новину која је донесена у начину рачуна трајања казни лишењем слободе законом од 1892. Некад, под режимом закона од 28. априла 1832. урачунавање се вршило *фиктивним преносом* почетка казне на моменат од кога је превентивни притвор требало рачунати.

У овоме систему постављано је искључиво питање о почетку казне и оно је могло бити решено само после извршне осуде. Данас се урачунавање врши *одбијајући превентивни притвор од изречене казне*. Има две особене и независне одредбе које се не координирају међу со-

бом: она која утврђује почетак трајања казни (чл. 23.); она која урачунава превентивни притвор у казну (чл. 24.). Но, ако је стари начин поступања вршио урачунавање у казну која је имала свој почетак и по том била извршна, нови начин на против то ради са казном која је просто изречена, и по том, пре него што је осуда добила своју извршност. Је ли тачно ово резонување? Ја то не мислим¹⁾. »Оно је пре свега много суптилно, не води бригу о јавном интересу који треба да руководи судије у примени казног закона. Шта више оно је супротно самој идеји урачунавања превентивног притвора у казну и његовој правној формули. Урачунавање превентивног притвора појмљиво је само у колико има казне, а казна има законску егзистенцију само од дана кад је одлука која је изриче извршна. Било да је начин урачунавања везан за одређене моменте у коме почиње да тече казна, било да се оно врши простим одбијањем од цифре казне, — мало је стало за тим: главно је да постоји казна којој се може утврдити почетак или од чијег се трајања може одбити превентивни притвор²⁾.

Овоме питању о томе кад се врши урачунавање превентивног притвора има места и по нашем кривичном законнику, у случају примене § 64. по коме се *неправедно* одлежави притвор узима у рачун при самом изрицању пресуде: »и, ако би казна, коју би кривац за учињено дело по закону заслужио, тако незнатна била да је он више притвором претрпео, но што би претрпети имао да је благовремено осуђен, то ће га суд ипак на заслужену према учињеној кривици казну осудити, но, у исто време суд ће у пресуди изрећи да се он из горњих опстојатељстава у слободу поставља«. У случају кад је досуђена казна *дужа*, но што износи неправедно одлежави притвор: »овај ће се притвор као издржана казна у пресуди урачунати и од одсуђене му казне робије, заточења или затвора одбити« по правилима о претварању казни у § 28.

Утврђење почетка трајања казни имплицира *континуитет* извршења. Од дана кад притворени почне издржавати затвор, прогонство, и т. д. на који је био осуђен, он мора да продужи издржавати казну све док она траје или док не буде прекинута милошћу или условним отпустом. Свако пуштање које се врши ван ових погодаба извесно је незаконито. Тврдили су да осуђени који је био ослобођен погрешком, може бити опет враћен у затвор, баш после епохе у којој је казна требала нормално да се сврши. Трајање обуставе извршења не треба дакле урачунати у само трајање казне, јер она има свој почетак од дана кад је осуђени затворен на основу извршне пресуде и тече док се не сврши.

Начин рачунања казни лишењем слободе. — Трајање временских казни у опште треба рачунати од датума до датума, по календару који се употребљује за ме-

¹⁾ Garraud. — ²⁾ Иети.

рење законског времена. 1^о Ако је дакле казна једна или више година ове ће се године рачунати од једног датума до другог. 2^о Ако је казна један или више дана, она ће требати да се рачуна дужином од 24 часа и од часа на час.

Наш кривични законик прописује у § 21. ово правило о рачунању временских казни: „где се затвор на дане и месеце одређује узима се један дан два десет и четири часа а у један месец тридесет дана“. Овакав пропис садржи и члан 40. француског кривичног законика који прописује: „да је казна од једног дана затвора 24 часа, следствено девет дана затвора значиће девет пута 24 часа.

3^о Ако је осуда од више месеца затвора, она ће се исто тако рачунати т. ј. од једног датума до другог. Но, цитирани § 21. нашег крив. законика, прописује да је трајање осуде од једног месеца тридесет дана. Тако исто и члан 40. франц. крив. законика прописује: да је трајање осуде од једног месеца тридесет дана. Како ће се у том случају рачунати трајање затвора од више месеца? Многи су аутори претеривали значење овога текста. Признајући у принципу да се трајање временских казни рачуна од датума до датума, тврдили су да ово правило трпи изузетак код затвора за преступа дела и да у случају осуде на више месеца затвора, месеце треба рачунати интервалом од тридесет дана. Другим речима, да закон у члану 40. крив. законика не чини никакву разлику између једног месеца и више месеца затвора. По томе дакле, као што би осуда на девет дана значила осуду на девет пута по двадесет и четири часа, исто тако да би осуда од девет месеци била издржана, довољно је: да је осуђени провео у затвору девет пута по тридесет дана. Али се ово тумачење не може примити с тога што се члан 40. који је по мишљењу свију изузетак, мора да тумачи у оном смислу у коме се одступа најмање од општег правила по коме се рок рачуна од датума до датума. Нема сумње, да ово тумачење уклања неједнакости које постоје између разних месеци; оно чини казну подједнаком за све који су осуђени на исто време затвора: то је његова добра страна. Али обратно, ово тумачење поставља извесну неједнакост између лица које је осуђено на дванаест месеци затвора и лица које је осуђено на једну годину дана затвора; тако, да кад се узму у обзир његове добре стране и његове незгоде, ипак је сигурније држати се буквално члана 40. У овоме смислу одлучује и најскорије правознанство да затвор за преступа дела од више месеци треба рачунати од једног датума до другог.

Овакву солудију треба применити у нас и у случају осуде на више месеци затвора, исти рачунати од једног датума до другог.

* * *

Доктрина о урачунавању превентивног притвора коју смо изложили и систем законског урачунавања превентивног при-

творва, који је усвојен у неким законодавствима производ су новије науке и законодавства. У француском законодавству ова је институција остварена тек законом од 1892. са системом који смо изложили у овој расправи. Наш кривични законик не допушта ово урачунавање превентивног притвора, осим једног случаја који је предвиђен у § 64. о коме смо говорили на своме месту. Пројекат новог кривичног законика идући за савременом науком и законодавствима стао је на земљиште законодавства која га облигаторно наређују и у § 64. прописао: „притвор, који је осуђени издржао пре, но што је пресуда постала извршном, урачунаће се у досуђену казну ако је ова затвор, робија или новчана казна.

„Ако се притвор има да урачуна у робију или новчану казну, то ће се чинити по сразмери постављеној у §§ 24. и 28.“. Ово је важна и умесна новина.

(По Garraud-у „Traité théorique et pratique du droit pénal français.“)

Милош М. Станојевић
СУДИЈА

ПОУЧНО - ЗАБАВНИ ДЕО

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ.

(НАСТАВАК)

Никад милост није примљена са мање радости, него тада: видео сам сву моју спрему пропалу и требало је дуго очекивати другу тако згодну прилику. Мора сам поћи са апсанцијом, који ми је био веома досадан са његовим честитањима. Ова неприлика изазва ми тако нерасположење да су то сви апсеници приметили. Један од њих, који је успео да му кажем тајну мога узбуђења, учини ми врло умесне примедбе о опасности у коју би дошао бежећи са Силомбијем и Дихамелом, који можда не би остали ни 24 часа а да не учине неко убиство. Он ми је световао да их пустим нека иду и да чекам другу прилику кад се укаже. Примео сам његов савет и добро ми је било, а Дихамелу и Саломбију рекао сам да се на њих сумња и да не треба ни часа да губе, него нека беже. Они то приме потпуно и два сата после већ су тражили разбојничку банду од четрдесет седам разбојника, од којих су двадесет осам изгубљени идућег месеца у Бриду.

Бегство Дихамела и Соломбија направи велику ларму у затвору, па чак и у вароши. Сматрало се то као сасвим изванредна прилика; али за апсанцију је било најчудноватије како и ја нисам узео учешћа. Требало је међутим оправити зид те дођоше радници. На дну стеница од куле поставише једног шилбока са наредбом да не пушта никог да прође па ма ко то био. Сину ми у памети да га заварам и да прођем кроз исту рупу која је и требала да послужи за моје бегство.

Франсина, која ми је долазила сваког дана, донесе ми три аршина тробојке

пантљике, коју сам јој био наручио. Од ње направим појас и пантљику око шешира и прођем тако накићен поред шилбока, који, сматрајући ме за општинског чиновника, поздрави ме са „пред прси“. Попнем се брзо уз степенице и дођем до руке коју су чувала два друга шилбока: један у шупи општинској а други у ходнику затворском. Овоме што је био у ходнику рекнем да је немогућно да је човек могао проћи кроз ову рупу, али он тврђаше противно и његов друг да би га поправио додаде да љу ја ту да проћи обучен. „Баш да пробам“ рекох, спустим се кроз рупу и за трен ока био сам у шупи. Павећи се да сам се повредио у провлачењу рекнем овој двојици, пошто сам са ове стране, да љу да изађем околу у моју канцеларију. „Онда, одговори овај што је био у шупи, чекајте да вам отворим врата“; и он окрете кључ у брави. У два скока слетео сам низ степенице општинске куће и нађем се на улици окићен тробојним пантљикама; ове би ме затвориле понова да није дан већ био на смирају.

Тек што сам ја изишао, а апсанција који ме није пуштао испред ока, запита: „где је Видок?“ Одговорили су му да се шетам по дворишту. Хтео је лично да се увери, али узалуд ме је тражио по свима буџацама вичући ме гласно, није ме могао наћи. Ни званично тражење није имало успеха; ниједан апсеник није ме видео да сам изашао. Уверили су се брзо да нисам више у затвору, али како сам изишао? То нико не знађаше сем Франсине, која је најбезазленије сваког уверавала да не зна где сам прошао, јер она, и ако ми је донела пантљике, није знала на шта љу их ја употребити. Метнули су је под присмотру, али та мера није ништа помогла; војници који су ме пропустили чували су се добро да се не похвале својом ревнском службом.

Док су тражили моје помагаче у бегству, ја сам изашао из вароши и дођем у Куртре, где ме мађионичар Оливије и комендијаш Девоаје примише у њину трупу за играње у пантомини. Ту сам видео више побеглих апсеника којима необично одело, које нису скидали никада, из разлога што друго нису ни имали, служаше згодно као заклон од полиције. Из Куртре-а дођемо у Ган, а одатле одемо одмах на вашар у Анђем. У овој вароши били смо пет дана, и приход, од кога сам имао део, падаше добро, али ме једне вечери баш кад сам почео играти зграбише полицајци: оптужио ме је био пајац из пакости што сам био постао редитељ. Одвели су ме још једном у Лињ где сам са болом дознао да је сирота Франсина осуђена на шест месеци затвора; кривили су је да је потпомагала моје бегство, а вратар Батист, чија је сва кривица била што ме је сматрао за вишег официра и што ме је у овом чину пустио да изађем из куле „Св. Петар“, тај несрећни Батист био је такође ухапшен за исту кривицу. Тежак доказ противу њега било је то, што су апсеници, задовољни што су добили прилику да се освете. сведочили, да га је сто талира натерало да једног младог

www.unilibrary.org
 УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Човека од деветнаест година сматра за старог војника од педесет.

Мене су после преместили у окружни затвор округа Дуј-а, где сам био затворен као опасан човек, а то ће рећи да су ме метули одмах у Ђелију са оковом и на ногама и на рукама. Ту сам нашао мога побратима Десфосеа и једног младог човека; Доајенета, осуђеног на шеснаест година робије за опасну крађу, извршену са оцем, мајком и два брата млађа од четрнаест година. Њих двојица су били четири месеца у тој Ђелији у коју су и мене затворили; спавали су на слами; јео их је гад и живели су само о хлебу и води; храну коју сам ја набављао, они су смазавали за час. Разговарали смо о нашим стварима и дознам да има петнаест дана како они буше једну рупу под патосом у Ђелији, која ће изаћи на реку Скарпу што пере зидове апсане. Предузеће ми је испрва изгледало врло тешко; требало је пробити зид од пет стопа дебљине а не изазвати сумњу апсанције, који би долазећи често морао видети и најмању рушевину ако би постала од нашег посла. То што би прво пало у очи отклањасмо на тај начин, што смо сваку прегршт земље и малтера, што смо их из рупе вадили, бацали кроз прозор у Скарпу. Десфосе је дотле био нашао начина да нам отвара окове, те смо радили са много мање тешкоће и умора; један од нас био је свакога дана у рупи, која је била већ толика да је човек могао у њој стати. Мислили смо да смо били већ на крају, нашега рада и нашега ропства кад видосмо да су темељи, за које смо рачунали да су од обичнога камена, били озидани од наслаганих грдно великих каменова пешчара. Та околност нас нагна да увећамо наш подземни ходник и да још недељу дана радимо без одмора; а да се не би приметило одсуство онога који је радио, ми смо пунили сламом његов капут и његову кошуљу и ту лутку метали смо у положај човека који спава.

После тешкога рада од педесет и пет дана и толико ноћи постигосмо циљ; није било остало само још извући један камен и ми би били на обали реке. Једне ноћи решимо се да окушамо срећу; изгледало је да нас све помаже: апсанција нас је обихвао раније него обично, густа магла нам је јемчила да нас стража неће приметити. Велики камен попусти пред нашим удруженим снагама и паде у ходник, али у исто време вода јурну као са воденичне бране; ми смо рђаво били израчунали нашу даљину. Наша рупа, која је била за неколико стопа нижа од површине воде у реци, за час се напуни. Хтели смо се одмах прогурати кроз рупу, али нам брзина бујице не допусти но нас још примора да вичемо за помоћ да не би остали у води целе ноћи. На наше запомагање дотрчаше апсанција и вратари и стадоше запањени од чуда видећи нас у води доколена, за час све се објасни те нас понова оковаше и затворише у засебне Ђелије у истом ходнику.

Овај неуспех беше ме бацио у нека врло тужна размишљања, из којих ме

трже глас Десфосеа. Он ми каза „штровачки“ да стање није очајно, да треба да се угледам на њега и да сам храбар. Тај Десфосе био је доиста обдарен чврстим карактером који ништа није могло сломити. И ако је полу го био бачен на сламу у једној Ђелији где се једва могло лећи, окован гвожђем од неколико кила, он је певао на сав глас и мислио само о начину бегства, а прилика се ускоро указа.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Жељу за одвајање појединих села од једне општине, у циљу образовања засебне општине, изјављују села на засебним зборовима, па је преко општинског суда достављају надзорној власти, а ова, чим се увери да је одлука на засебном збору донесена, спроводи је Министру Унутрашњих Дела, који је дужан поднети је првом сазиву Народне Скупштине на решење.

Збор сељана села Т....., на дан 1. маја 1910. године, донео је одлуку, да се село Т..... одвоји од досадање општине т..... и за се образује нову општину под именом „општина села Т.....“¹⁾

Начелник срески, спроводећи ова акта начелству окружном дао је мишљење, да ово одвајање са више разлога не би требало одобрити. Ове разлоге прихватило је и начелство, достављајући предмет Министру Унутрашњих Дела.

Министар је нашао, да нема законских услова за одвајање села Т..... у засебну општину, као ни да две општине не могу бити под истим именом, па је с тога актом од 30. маја 1910. године П№ 10.540 вратио сва акта начелству с препоруком, да даље по закону поступи, пошто он за сада нема шта по овом предмету радити.

Овом наредбом није био задовољан Велимир М. тежак из Т....., па је молбом од 17. јуна 1910. године тражио од Министра Унутрашњих Дела да предмет спроведе Народној Скупштини, или му у противном изда решење, за које је платио таксу. У молби је навео, да је, по чл. 8. закона о општинама, за оцену: да ли молба грађана једног села испуњава услове или не за одвајање у засебну општину, надлежна Народна Скупштина, која према нађеном стању ствари има и донети одлуку, а не Министар Унутрашњих Дела, који има само ту дужност да зборску одлуку спроведе Скупштини.

Министар актом од 22. јуна 1910. године П№ 11.669. наредио је начелству да саопшти жалитељу, да је Скупштина, која је сазвана у редован сазив на дан 1. октобра 1909. године, закључена.

Незадовољан и овом одлуком, Велимир се понова молбом од 7. јула 1910.

¹⁾ По списку село Т..... има 214 пунолетних, а у азбучни списак уведено је 193 правна гласача, од којих је на збор дошло и за одвајање гласало 122 гласача.

године обратио Министру, наводећи, да је како ова тако и ранија одлука незаконита, јер се њима битно вређају прописи чл. 8. и 10. закона о општинама, па је тражио, да Министар сва акта о одвајању села Т..... пошаље Народној Скупштини, као једино надлежној за ову ствар, а у противном да му изда решење, како би могао употребити право жалбе.

Актом од 8. јула 1910. год. № 13.021. Министар је наредио начелству, да уради што треба и о овоме извести жалитеља.

Не добивши тражено решење, Велимир се обратио жалбом Државном Савету противу одлуке Министрове од 30. маја 1910. године № 10.540., наводећи да је ова с обзиром на чл. 8. и 10. закона о општинама неправилна и незаконита, па је тражио, да је Савет поништи. Изјавио је, да решење Министрове не подноси, јер га није ни добио, ма да га је два пут тражио и положио прописну таксу.

Пре него би приступио доношењу своје одлуке по овој жалби, Државни Савет писмом од 18. децембра 1910. године № 9266 тражио је извештај од Министра Унутрашњих Дела, да ли се жалитељ и кад обраћао за решење по овој ствари, као и о томе, да ли је зборска одлука о одвајању села Т..... решавана у Народној Скупштини.

Писмом од 12. јануара 1911. године П№ 676. Министар је поднео следећи извештај:

Кад је начелство окружно спровело Министарству Унутрашњих Дела предмет о одвајању села Т..... од општине т..... у засебну општину, и спровело извештај начелника среског, у коме се тврди, да није испуњено све што треба по закону па да би се могло ово одвајање села Т..... решити, — Министарство је под П№ 10.540. од 30. маја 1910. год. вратило предмет начелству окружном са оваквим наређењем: „Из ових се акта види, да нема законских услова за одвајање села Т..... у засебну општину. Па како ни две општине не могу бити под истим именом, то се враћају начелству акта с препоруком, да даље по закону поступи, јер Министарство за сада нема шта по овоме предмету радити“.

Овакво је наређење издато зато, што је требало сазвати збор осталих села општине т....., да реши како ће се звати њихова општина, када село Т..... не буде у саставу те општине (тачка 6. чл. 33. закона о општинама), како би се избегла забуна око једноликог наименовања општине, — као и зато, што је на збору грађана општине т..... решено, да судница општинска остане и даље у селу Т..... Најзад, оваква је наредба издата и због тога што је требало извидети, да ли се неће, одвајањем села Т..... у засебну општину, пореметити континуитет атара оних села која остају у т.....ској општини.

Поменута наредба не носи вид дефинитивне одлуке Министарства, што се види из ње саме, а на име из речи, да Министарство „за сада“ нема шта по овоме предмету радити.

Незадовољан овом наредбом, Велимир М., тежак из Т., молбом од 17. јуна 1910. год. тражио је од Министра Унутрашњих Дела да предмет спроведе Народној Скупштини, или му у противном изда решење, за које је платио таксу. Овај акт његов послат је 22. јуна исте године под № 11669. начелству окружном на надлежност, пошто и односна акта нису била у Министарству.

Затим је исти Велимир своје тражење обновио 7. јула 1910. год. и та његова молба послата је 8. јула 1910. год. под № 13.021 начелству с наређењем, да уради што треба по овом предмету.

Акта овог предмета, као и представке — молбе Велимирове, нису враћена Министарству на даљи поступак све док нису преко начелства добављена поводом жалбе Велимирове, изјављене Државном Савету противу наредбе Министарства П№ 10.540, што значи, да се не може сматрати, да је Велимир прећутним начином одбијен од тражења, пошто би Министарство по добављењу акта, после накнадног рада, предмет спровело Народној Скупштини и решење издало молиоцу, с погледом на то, да ли молилац по овом предмету може бити правно заинтересована страна.

Према напред изложеноме, Министарство није по овоме предмету доносило никакву формалну нити дефинитивну одлуку, нити пак акта спроводило Народној Скупштини.

Пошто се сва акта заједно са молбама Велимировим налазе сада пред Државним Саветом, то је молио Савет, да што пре донесе своју одлуку по жалби, па му предмет врати, како би исти спровео Народној Скупштини на решење.

Трећи Одсек Државног Савета нашао је, да је овим извештајем утврђен навод жалитељев, да му Министар није у року од 3 месеца издао решење, ма да је исто тражио и таксу платио, и да се с тога, по пропису чл. 50. закона о пословном реду у Државном Савету, има сматрати, да је жалитељ од свог тражења одбијен.

Према томе, III Одсек Државног Савета упустио се у разматрање саме ствари, па је нашао, да наређење Министарско од 30. маја 1910. П№ 10540, којим је решено, да нема законских услова за издавање села Т. у засебну општину, пошто две општине под истим именом не могу бити — није сагласно са прописом чл. 8. закона о општинама.

С тога је, на основу чл. 170. закона о општинама, решио, да се решење П№ 10540. поништи.

Одлука од 19. јануара 1911 године. № 358.

Јос. К. Ст.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

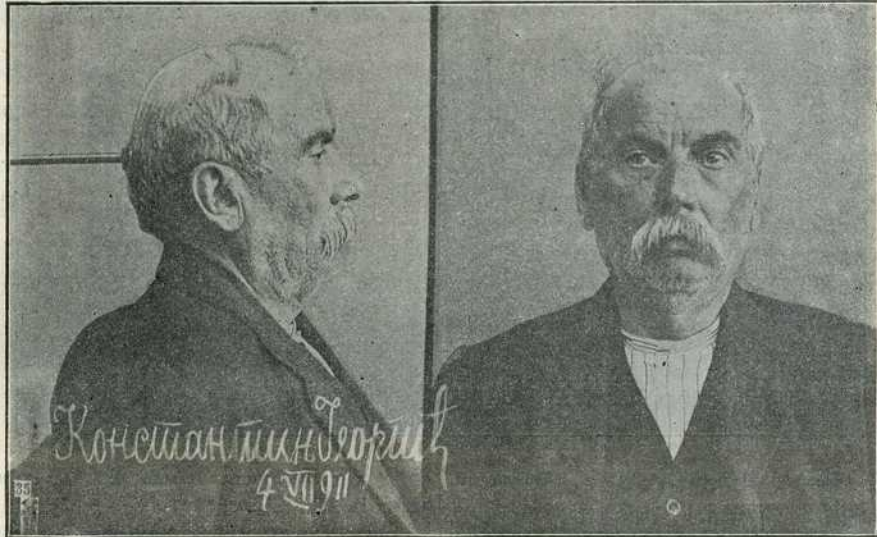
ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

У прошај години извршене су у Београду три описне, нарочито интересантне крађе; обијене су три касе и однет новац. Обијања су

извршене под нарочито карактерним знацима. Крадљивци су у размаку од три месеца, улазили у радње у којима нико не ноћева, отварају их удешеним кључем, касе разбијали истим алатом и на исти начин: скидали су розете на кључаницама, бургијама проширивали кључанице, па онда ухватив кљештима гвожђе, које заклања браве, цепали га, одголићавали браве, затим саме браве демолирали. (растурали) и на тај начин вадиле ригле, и врата на касама отварају. Али, поред свих тих карактерних околности, и поред тога што је на

радњи, околне ову (радња је имала излаз и из улице Вука Караџића, према «Хотел Русији») и од куће позову њеног сопственика. Може се замислити запрепашћење г. Кабилија, који је у каси имао преко 60 хиљада динара! Кад су отворили радњу и ушав унутра видели су грдан перед на столу, обијене фијоке и касу, на којој су већ биле поскидане «розете». Дакле, било је јасно да је обијање касе покушавано и да је благовремено осујећено.

Сад је било важно наћи крадљивце и у том циљу истраживачи поћу у двориште и тад

појединим крађама било извесних трагова од крадљиваца, полиција није успела да лопове похвата и ако је, мора се признати, ревносно радила.

Озбиљност, смишљеност у извршењу ових дела, величина однетих сума и дрскост крадљиваца изазвале су општу пажњу и заинтересовали и грађане, и то је помогло да се приликом једног новог покушаја обијања касе зликовци ухвате.

У суботу у вече, 2. ов. месеца, око поноћи, Срећко Петровић, контролор Управе Др-

примете, да су средња стаклена врата разбијена, а тако исто и спољна врата која су била од гвожђа дебелога као и у обичније касе. На овим вратима зликовци су просекли крај браве толико колико рука да прође и тако извукли кључ који је био у брави изнутра, њим отворили спољна врата и ушли у дућан. Врата су нађена отворена, а тај прорез био је залепљен гумирабиком и хартијом што су их крадљивци собом донели. Испред тих спољних врата налази се један простор, од прилике два квадратна метра, високо ограђен,

жавних Монопола, враћао се својој кући и кад је био пред радњом Леона Кабилија, мењача у Кнез-Михаиловој улици, између «Хотел Русије» и «Гранд-Хотела», учини му се да у Леоновој радњи чује неки звек, што му да повода да посумња да неко не обија касу. Брзо позове ноћне стражаре, а у том наиђе и дежурни писар кварта варошког г. Негослав Баја, и кад се увере да доиста има нешто сумњиво у

коју су ограду крадљивци прешли помоћу мердевина, јер излаза у двориште није било. Г. Баја, писар и поднаредник-жандармерски, Чапрић, прескоче ту ограду и нађу се у мрачном дворишту, које је готово све покривено стрехама. У томе мраку опаже две фигуре и са револверима натерају их да дигну руке у вис, а кад су их осветлили утврдило се да су то крадљивци.

ПОТЕРЕ

Те вечери био је дежурни у Управи г. Васа Лазаревић, члан кварта у коме се ово дешавало, те извештен о овоме, дошао је одмах и истрага је најревносније предузета. Ухваћени крадљивци признали су најзад све до појединости, и као главног кривца, који их је довео, нашао им радњу, дао упутства, и описао ситуацију, означили су **Васила Самариту**, који их је 3. ов. месеца изјутра имао да чека на

дунавској обали у Земуну. Члан г. Лазаревић је првом лађом отишао у Земун и помоћу земунских власти на обали ухватио Васила и довео у Београд. Тако је ова дружина похватана.

Интересантно је да је ово обијање по свима околностима слично ранијим и да су ови људи странци; чак не знају ни српски, а по свему види се да им је обијање каса главни «посао». Ево података о њима:

1. **Конставтин Ђорџис**, стар 59 година, поданик грчки, има пасош, родом са острва Сиона (Грчка), каферија, има жену и децу. Живео свуда по Балкану и Русији.

2. **Димитрије-Ластари-Далоцулос**, трговац са пићем, стар 46 година поданик грчки, има пасош, родом из Вотирија, у Грчкој.

Ова двојица су ухваћена на делу и код њих је нађен сав алат за обијање касе. Обојица су дошли из Цариграда преко Варне и Софије у Београд.

3. **Васил Самарита**, поданик тако исто грчки, има пасош издат ове године у Бечу у грчком посланству, стар 44 године, жењен, отац троје деце, родом из Атине.

Сви ови подаци добијени су од ухваћених зликоваца, те с тога није искључена могућност да су измишљени, па су можда и пасоши, и ако се слажу са личним описом крадљиваца, нетачни. Полиција кварта варошког, стоји с тога пред једним великим задатком: да извиди јесу ли сви чланови ове дружине похватани и да ли су ухваћени имали учешћа у обијању касе у прошлој години. Расветљавање ових питања донело би и угледа београдској полицији и спокојство грађанима. У том циљу и Уредништво «Полицијског Гласника» доноси слике ових обијача и моли свакога ко би штогод о њима знао да јави или Уредништву или кварту варошком.

Д. Н.

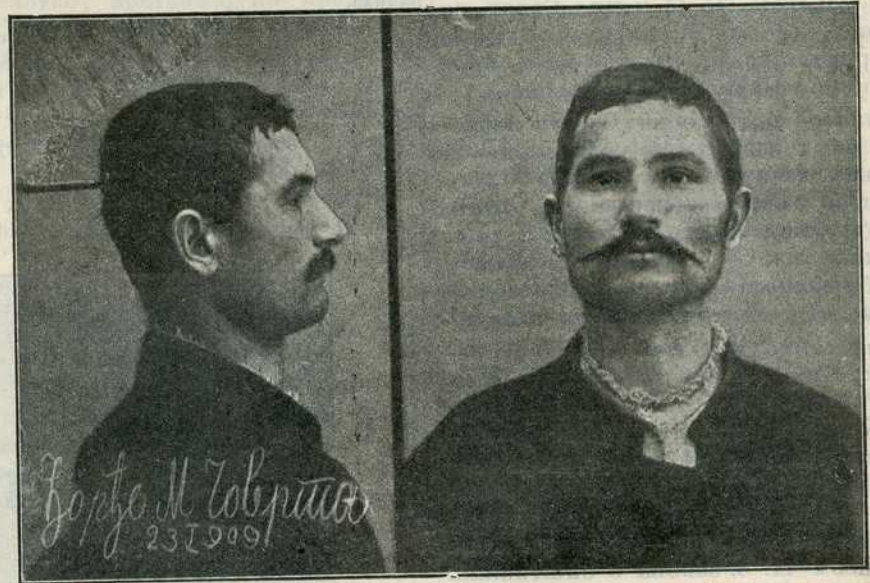
Хамдија Спахо, отпуштени чиновник банкарски из Сарајева, дефраудирао је 30000 круна, па затим побегао.

Он је поданик босански, мусломанин, стар 24 године, средњег раста, косе плаве, малих бркова, говори српски и нешто немачки. При

себи има босански пасош од 13. јуна ове године Бр. 133.028/275.

Акт Управе града Београда Бр. 23358.

Ђорђе Човрта, осуђеник београдског казненог завода, чију слику износимо, побегао је 5. овог месеца са рада.

Он је родом из Подвршке у ср. крајинском, стар 36 година, раста високог, црномњаст, очију угасито црних.

Акт Управе београдског казненог завода Бр. 4163.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или дечеше.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Крађа адиђара у Софији. — Непознати крадљивац увукао се у стан Д-р. Станчова, у Софији, и из истог украо следеће ствари:

1. Једну златну табакеру са грбом — Руски орао — а на другој страни капка гравирано «Н. И. Стоичев»;
 2. Један златан часовник од фирме «Патск» са грбом и монограмом Цара;
 3. Један сребрни часовник без горњег капка;
 4. Један оксидиран (црн) часовник, такође без капка;
 5. Једну малу кутију од сребра са емаљираним фигуром на капку;
 6. Једну брилијантску иглу, у виду потковице;
 7. Једну иглу у виду претепа са белим камењем;
 8. Једну иглу са три камена: брилијант, црвен и сиви;
 9. Једну иглу са монограмом краља Фердинанда од малих каменова;
 10. Две игле израђене од старинског новца;
 11. Једну иглу са два камена (црвеним и белим).
 12. Један златан ланац дуг 100 см. закачен о златан часовник.
- Акт Управе града Београда Бр. 23423.

НАЂЕН ЛЕШ

3. овог месеца Дунав је избацио један мушки леш код Градишта.

Леш је дуг 170 см. средње развијен, проседе косе, кратких бркова, обријан, хром, у оделу сељачком.

Дечеша начелника среза рамког Бр. 10925.

ПРЕСТАЛА ЈЕ ПОТРЕБА

Петар Андрашевић, осуђеник Казненог Завода у Митровици вратио се сам у завод, те је зато престала потреба за даљим његовим тражењем.